

10. DEŇ HRANIA V SR 28. SEPTEMBER 2019

Ciele

Pripomenutím významu hrania v živote každého človeka prispieť ku kultúrnosti SR.
Poukázať na možnosti spoločného harmonického hravého využívania voľného času.
Pripraviť sa na oslavy 25. rokov od vzniku občianskeho združenia Vedecká hračka.

História dní hrania

Už 16 rokov je cieľ iniciátora Worldwide Day of Play, americkej káblovej televízie Nickelodeon zameranej na detského diváka, odtrhnúť v jednu jesennú sobotu na tri hodiny deti od obrazoviek televízorov a počítačov a podnietiť ich k zdravšiemu životnému štýlu a hravému pohybu najmä vonku.

Svetový hrací deň (World Play Day) usporadúva každoročne 28. mája na pripomenutie svojho vzniku International Toy Library Association s cieľom propagovať najmä **spoločenské hry detí v 40 členských krajinách (v súčasnosti SR nie je členom a ani International Play Association).**

Prvý Deň hrania bol na Slovensku 25. 9. 2010. Pod patronátom europoslancu a predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja Vladimíra Maňku ho zorganizovalo občianske združenie Vedecká hračka. Počas neho sa rôzne hralo vyše 3 000 ľudí na 84

miestach SR. Počas 2. Dňa hrania 1. 10. 2011 bol vytvorený ustanovujúci slovenský rekord v nitkovom telefonovaní, keď sa spojilo 310 telefonujúcich.

V Deň hrania vo vedeckohračkových pobočkách a spriatelených kolektívoch si hrajúci spravidla vyrobia nejakú jednoduchú hračku na fyzikálnom princípe. V minulosti to bol napríklad nitkový telefón, kaleidoskop, optická špirála, hrkálka či optická špirála.

Výzva

Výzva pre školské, voľnočasové, vzdelávacie a kultúrno-osvetové inštitúcie, dobrovoľnícke občianske združenia, najmä však spontánne vytvorené kolektívy a rodiny: pripravte a zaregistrujte hrovú aktivitu na webovej stránke alebo akýmkoľvek spôsobom ohláste ústrednému organizátorovi zámer pripojiť sa k 10. Dňu hrania.

Dobrovoľní organizátori v rámci svojich možností pripravujú na rôznych miestach minimálne jednu hrovú aktivitu, prípadne hrovú súťaž najmä pre rodiny s deťmi s primeranými cenami.

Priatelia, poslednú septembrovú sobotu sa bavme, hrajme v kolektíve blízkych, kolegov či známych, radujme sa, rozhýbme telá, ruky, mozgy, zmeňme sa na hráčov, hračkárov, ...

Vhodné miesta na hru a hranie sú hocikde okolo nás: na dvore medzi domami, pri škole, škôlke, v parku, lese, na lúke, športovisku, kúpalisku, v divadle, kine, knižnici, múzeu, galérii, obchodnom centre, triede, klube, byte, na uzatvorenom neobsadenom parkovisku či inom priestranstve.

Hračka 10. Dňa hrania – Dávid a Goliáš

Každý z účastníkov si bude môcť zhotoviť z rôznych materiálov jednoduchú vedeckú hračku, ktorú v roku 2010 z rôznych materiálov vyvinuli deti v prvom vynálezcovskom tábore VEDHRA.

Hračka pripomína biblický príbeh súboja, v ktorom kameňom vyhodeným z praku zabil malý avšak šikovný a odhodlaný chlapec Dávid ozbrojeného obra Goliáša.

Ako dokáže malý Dávid premôcť obra Goliáša? Jednoducho! Zhotovte si spojením malých predmetov s výrazne odlišnou hmotnosťou (zátka, veľký gombík, kocka stavebnice, figúrka, guľôčka s otvorom, PET-fľaša, ...) cca 50 cm lankom pretiahnutým cez trubičku s menším priemerom ako menší z predmetov (špulka, kartónový kotúč, ...).

Vo zvislej polohe uchopíte trubičku tak, aby menší – ľahší predmet bol hore a dole na lanku visel ťažší predmet - závažie. Vo voľnom priestore (bezpečne tak, aby ste nikoho neporanili či neobmedzovali) silne a rýchle roztočte a toč trubičku stále vo zvislej polohe. Horný predmet rotuje stále rýchlejšie, odstredivou silou sa viac a viac (podľa toho, ako rýchlo s trubičkou točíte) vzdáľuje od trubičky a výsledok je, že vyťahuje nahor ťažší predmet – závažie.

Ústredný organizátor

Vedecká hračka, občianske združenie
Kalinčiakova 5, 974 05 Banská Bystrica
vedhra@pobox.sk; www.vedeckahracka.sk
Kordinátori: Beata Puobišová – 0903 549 243
Jozef Pinka – 0917 222 881